SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

Broj dopisa:	Način slanja:	Datum:	Broj tiskanih primjeraka: 6
SKP-I-02-3-2023	teklićem/poštom	26.05.2023.	

Naslovljeno :
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
n/r podpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra
dr. sc. gospodina Davora Božinovića
Zagreb, Savska cesta 39.

Poziv na broj:	Broj stranica: 6	PRILOZI:

PREDMET:
Osvrt na Prijedlog zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama

Poštovani gospodine ministre i podpredsjedniče Vlade Republike Hrvatske ,

dok se u javnom prostoru živo raspravlja o dodatku II. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike koji prvi puta u povijesti državne službenike i namještenike, odnosno u našem slučaju policijske službenike dijeli na vrijedne ili manje vrijedne, odnosno na „članove" i „ne članove", dotle se u tišini priprema Prijedlog o plaćama u državnoj službi i javnim službama. S tim u vezi iako smo mali i nereprezentativni smatramo da je naša dužnost ukazati na manjkavosti zakonskog prijedloga i probleme koje će za policiju uzrokovati njegova primjena, o čemu dostavljamo osvrt kako slijedi:

Članak 2. – predlagatelj navodi da se Zakon primjenjuje na sve službenike i namještenike u državnoj službi i javnim službama, sa iznimkama prema kojima se Zakon neće primjenjivati na djelatne vojne osobe, zaposlenike u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu, druge zaposlenike izaslane u inozemstvo i na zaposlenike u državnim tijelima osnovanim zakonom kojim se uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske. Jednako tako Zakon bi se djelomično primjenjivao na osobe zaposlene na poslovima podrške ministru te u Uredu predsjednika Vlade i Uredu predsjednika Hrvatskoga sabora u pogledu vrednovanja radnih mjesta, osnovne plaće i dodataka, dok se u pogledu ocjenjivanja, nagrađivanja i promicanja ne bi primjenjivao.

Predlagatelj zakona već na početku sam navodi kako će od primjene zakona postojati iznimke, a te iznimke postoje radi specifičnosti izuzetih službi u odnosu na ostale.

Po istoj logici radi specifičnosti posla kojeg obavljaju, u iznimke od primjene novog zakona policijske službenike treba svrstati uz izuzete djelatne vojne osobe i djelatnike sigurnosno – obavještajnog sustava budući da je jasno kako radi o srodnim organizacijama. Međutim predlagatelj zakona je iz nepoznatog razloga policijske službenike nelogično i pogrešno svrstao u istu kategoriju sa drugim državnim i javnim službama sa kojima policijski posao nema nikakve ili ima tek minimalne sličnosti.

U pogledu sličnosti i različitosti navesti ćemo samo faktor svakodnevne izloženosti pogibelji kojoj su izloženi policijski službenici, najmanje jednako kao profesionalni vojnici ili pripadnici sigurnosno – obavještajnih službi, dok pripadnici drugih državnih i javnih službi sa kojima policija dijeli novi zakon nisu izloženi opasnosti za život i tijelo jednako kao policijski službenici. Po kojem kriteriju su npr. vojni policajci iznimka u zakonu a civilni policajci nisu, po kojem kriteriju je pripadnik specijalnih snaga Hrvatske vojske iznimka, a pripadnih specijalnih snaga policije to nije, po čemu je operativac SOA-e iznimka, a policijski službenik to nije i td.?

Dakle, sam predlagatelj zakona uvrštavanjem postojanja iznimki radi specifičnosti kazuje kako sve državne službe radi vlastitih specifičnosti nisu jednake i kako se na svih neće primjenjivati novi zakon o plaćama.

Svu nelogičnost primjene novog zakona na policijske službenike i izjednačavanje policijskih službenika sa drugim ne srodnim državnim i javnim službenicima dodatno ćemo dokazati u daljnjem tekstu osvrta na prijedlog zakona.

Članak 9. predlagatelj obrazlaže standardna mjerila za vrednovanje radnih mjesta, znanje, složenost, odgovornost i utjecaj na donošenje odluka suradnja i rukovođenje.

Ovdje ponovo dolazi do izražaja specifičnost policijskog posla u odnosu na druge državne i javne službe na koje se odnosi Zakon. Policijski službenik je prema odredbama zakona kojim se uređuju policijski poslovi i ovlasti ovlašten ograničavati tuđu slobodu, ovlašten pod zakonom propisanim uvjetima primijeniti silu ili oduzeti ljudski život kao krajnju mjeru, što drugi državni službenici nemaju i ne donose takove odluke. Pitamo se kako je onda moguće jednako vrednovati samo taj jedan čimbenik u policiji i drugim službama, bez da obrazlažemo druge različitosti.

Članak 10. – Članak 11. predlagatelj donosi 5 razina ocjene učinkovitosti s tim da dosadašnja ocjena „dobar" postaje „uspješan", „uspješan" postaje „naročito uspješan", dok dosadašnja ocjena „naročito uspješan" postaje ocjena „izvrstan".

Kao i do sada nazivi ocjena nisu i neće biti problem, problem kod ocjenjivanja je bio i biti će i dalje objektivnost ocjenjivača koja je neodvojiva puno puta od ovoga sindikata spominjanim ne postojanjem jasnih kriterija dolaska u službu, kretanja u službi i napredovanja.

Smatramo da bi upravo radi objektivnosti ocjenjivanja, prilikom procedure donošenja godišnjih ocjena kod operativnih rukovodećih mjesta uvesti kategoriju u kojoj bi podređeni policijski službenici davali ocjenu svojim neposrednim rukovoditeljima i gdje bi konačna ocjena rukovoditelja morala biti jednaka prosjeku ocjena djelatnika ustrojstvene jedinice kojom rukovode.

Potrebno je također pristupiti redefiniranju kategorija za donošenje ocjena budući da sve kategorije za donošenje ocjena nisu univerzalno primjenjive na sve policijske službenike, te je radi transparentnosti potrebno unutar ustrojstvenih jedinica godišnje ocjene svih zaposlenih učiniti javno dostupnima.

Obzirom na sve navedeno u pogledu godišnjih ocjena, za slučaj da prijedlog novog zakona o plaćama bude usvojen unutar kojega važan faktor koji bitno utječe na visinu plaće postaje godišnja ocjena, držimo da će postojeći sustav godišnjeg ocjenjivanja biti neodrživ, ne transparentan i nepravedan, te u konačnici neće dovesti do povećanja efikasnosti nego upravo suprotno dovesti će do njezinog smanjenja i u konačnici do nezadovoljstva policijskih službenika.

Članak 20. – dodatak za učinkovitost rada, predlagatelj zakona donosi novinu prema kojoj će se službeniku i namješteniku isplaćivati dodatak na plaću za učinkovitost rada prema kojemu za prethodnu kalendarsku godinu ocjena „izvrstan" donosi 6 bodova, ocjena „naročito uspješan" 4 boda, ocjena „uspješan" 2 boda, dok ocjene „zadovoljava" i „ne zadovoljava" ne donose ocjene.

Osim toga prema prijedlogu novog zakona službenik kroz godine kapitalizira bodove i u odnosu na broj stečenih bodova ostvaruje dodatak na plaću:

broj ostvarenih bodova	visina dodatka na plaću
najmanje 12 bodova	3%
najmanje 24 bodova	6%
najmanje 36 bodova	9%
najmanje 48 bodova	12%
najmanje 60 bodova	15%
najmanje 72 bodova	18%
najmanje 84 bodova	21%
najmanje 96 bodova	24%
najmanje 108 bodova	27%
najmanje 120 bodova	30%

Državni ili lokalni službenik prema novom zakonu bi mogao u 20 godina službe za slučaj da svake godine bude ocjenjen ocjenom „izvrstan" dobiti uvećanje plaće od 30%. Ovdje će doći do izražaja malo ranije spomenuta upitna (ne)objektivnost kod ocjenjivanja, te kada se k tomu doda podatak da je predlagatelj zakona ograničio broj službenika koji mogu biti ocjenjeni najvišom ocjenom tada se može očekivati veliki broj prigovora nezadovoljnih službenika na godišnje ocjene kao i veliki broj sporova koji će se radi toga voditi pred nadležnim državnim tijelima..

Članak 21. – dodaci za poslijediplomske studije, predlagatelj propisuje dodatke na plaću od 5% za poslijediplomski specijalistički studij, 8% za stupanj magistra znanosti i 15% doktora znanosti, s tim da službenik nema pravo na dodatak u koliko je znanstveni stupanj uvjet radnog mjesta.

Potrebno je sve državne službenike poticati na dodatno i cjeloživotno obrazovanje i učenje, međutim bez da se ikoga uvrijedi ili omalovaži postavlja se pitanje stvarne potrebe znanstvenih zvanja u policiji kao prvenstveno specifičnom stručnom zanimanju, odnosno kakvu „korist" ima policijska služba od nečijeg znanstvenog stupnja. Korist od znanstvenog stupnja prvenstveno ima pojedinac koji se svojim trudom i za svoje potrebe obrazovao i koji će svoje znanje i kompetencije staviti na tržište rada. Upitna je također potreba da ustrojstvena jedinica policije npr. doktora znanosti koji je ocjenjen godišnjom ocjenom „uspješan" za rezultate rada, nagradi sa 15% dodatka na plaću, samo radi toga što dotični službenik ima znanstveni stupanj, dokle policijski službenik koji vrijedno i požrtvovno radi da bi sustigao kolegu doktora u dodatku na plaću mora raditi 10 godina i konstantno imati godišnju ocjenu „izvrstan".

Ovdje se kao i u prethodnim poglavljima uviđa sva specifičnost policijskog posla i držimo da bi korisnije za policijsku službu bila uspostava kriterija specijalizacije policijskih službenika za određenu vrstu problematike i poticanje na stručno usavršavanje kao uvjet napredovanja.

Članak 22. – dodatak za policijsko zvanje, predlagatelj donosi novinu kako dodatak može iznositi 12% usprkos zakonskoj činjenici važeće Uredbe o policijskim plaćama iz koje su razvidni dodaci na ukupno 14 policijskih zvanja u rasponu od 2,32% (viši policajac) do 20.68% (glavni policijski savjetnik), pa bi se tako prijedlogom ovog Zakona u nepovoljnijem položaju bilo svi policijski službenici sa osobnim policijskim zvanjem od samostalnog policijskog inspektora koji ima dodatak od 12,76% i pa do glavnog policijskog savjetnika sa dodatkom od 20,68% kojima bi plaća bila smanjena uz ostale predložene odbitke od 0,76% do 8,68%

Navedeno zakonsko rješenje je u koliziji načelima jednakosti i prava na plaću iz članka 4. i članka 6. ovog prijedloga zakona, što ponovo pokazuje specifičnost policijske službe i nemogućnost da se policijska služba izjednači sa drugim državnim i javnim službama.

Članak 24. - dodatak za rad na programima i projektima, prema kojemu državni službenici članovi projektnog tima koji se financira iz fondova i programa EU, Norveškog financijskog mehanizma i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti imaju za vrijeme rada na projektu pravo na dodatak na osnovnu plaću uvećanu za dodatak za radni staž za sate rada na projektu.

U odnosu na držimo da se sudjelovanje u projektima od strane službenika čiji je to osnovni posao ne treba dodatno honorirati u smislu dodataka, dok se onim službenicima koji sudjeluju u projektima njihovo sudjelovanje treba paušalno honorirati ovisno o vrsti projekta, njegovoj složenosti, vrijednosti i duljini trajanja.

Članak 28. - platna ljestvica i platni razredi, predlagatelj u donesenom članku se na transparentni način ne objašnjava sadržaj što su to platne ljestvice i što su to platni razredi osim da će biti 16 platnih razreda i unutar svakog razreda 10 platnih koeficijenata.

Smatramo da bi se ovim prijedlogom Zakona platne ljestvice i platni razrede trebali detaljno opisati a ne da budu premet nove Uredbe Vlade na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Članak 30. - promicanje u plaći temeljem ocjene učinkovitosti rada, predlagatelj ovim potiče državne službenike da vrijedno i predano rade kako bi bili ocijenjeni što boljom ocjenom, dok već u slijedećem čl. 31. predlagatelj zakona donosi ograničenja promicanja u plaći gdje tijekom jedne kalendarske godine najviše 5% od ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika može dobiti ocjenu „izvrstan", a 15% može dobiti ocjenu „naročito uspješan".

Navedeno zakonsko rješenje je kontradiktorno i protivi se zdravom razumu. Ako zanemarimo probleme vezane za objektivnost u ocjenjivanju, predlagatelj s jedne strane potiče službenike da što bolje rade kako bi bili što bolje ocjenjeni, a već u slijedećoj rečenici stavlja ograničenje kako ukupno 20% službenika može biti ocjenjeno ocjenama izvrstan i naročito uspješan. Nemoguće je primjerice u razredu učenika učenike motivirati da budu što bolji i istodobno ograničiti broj odličnih i broj vrlo dobrih samo u slovu propisa a ne na temelju objektivnog stanja. Predlagatelj zakona je već u koliko želi uvesti stimulaciju ne smije uvoditi ograničenja kako je to u čl. 31. nego odrediti jasne kriterije, ostvariti motivirajuće ozračje i da time potiče što više službenika da budu izvrsni, pa taman da ih bude 99% ili ne bude nitko. Ovakvim rješenjem učinkovitost državnih službenika će dodatno pasti i povećati će se broj prigovora na godišnje ocjene.

Članak 41. - zadržavanje uvećanja koeficijenta složenosti poslova za radni staž u državnim tijelima - u stavku 1. se navodi kako „Zatečeni državni službenici i namještenici koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona stekli pravo na postotno uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima, zadržavaju pravo na stečeni postotak uvećanja koeficijenta do zaključno 31. prosinca 2027. godine", a u stavku 2. se navodi: „Državni službenici i namještenici iz stavka 1. ovoga članka nemaju pravo na daljnje postotno povećanje koeficijenta za godine radnog staža u državnim tijelima navršene nakon stupanja na snagu ovoga Zakona",

Držimo da na ovaj način, ukidanjem navedenog uvećanja za tzv. „vjernost službi", destimulativno utječe na ostanak iskusnih kadrova u policijskoj službi. Također, nejednako djeluje činjenica da će nekim službenicima biti onemogućeno to uvećanje, dok će ga oni koji su ga već ostvarili, uživati to pravo do 31. prosinca 2027. godine, a potom će se i istima to ukinuti, znači konkretno jednokratno smanjiti plaća koja može varirati i do preko 25% mjesečnog dodatka za plaću, a nigdje u prijedlogu ovog zakona nije objašnjeno tko će, na koji način i iz kojih financijskih sredstva nadomjestiti navedeni novčani gubitak. Tu se postavlja i pitanje što je sa policijskim službenicima ili namještenicima koji će odmah nakon ukidanja ovog dodataka, odnosno u mjesecima koji slijede ostvariti pravo na dodatak za vjernost od 4, 8 ili 10% za 20, 30 ili 35 godina mirovinskog staža, već će isti ne samo da neće dobiti ostvarena prava nego će i ostati bez prava ostvarenih dotadašnjim radom.

Završno, jasno je da su plaće državnih službenika male i da država u koliko namjerava imati učinkovitu državnu upravu mora biti poželjan poslodavac. Jasno je da je potrebno uvesti reda u plaće koje se isplaćuju iz Državnog proračuna i izjednačiti kriterije tamo gdje ih se može izjednačiti jer sigurno postoje razlike da se za isti posao ne prima ista plaća. Jasno je također kako je i sam predlagatelj zakona na početku naveo kako postoje iznimke radi specifičnosti službe koju ta državna tijela obavljaju, pri čemu je predlagatelj iz nepoznatog razloga iz iznimki izostavio policiju te je policiju pribrojio drugim državnim i lokalnim službenicima.

Radi pogrešnog zakonskog rješenja u redovima policije neće doći do povećanja učinkovitosti, nego upravo suprotno. Radi novih zakonskih rješenja neće se povećati interes za policijski posao, nego upravo suprotno i pored smanjenog interesa već postojeći pripadnici policije će tražiti poslovne mogućnosti na drugim mjestu ili će oni najiskusniji tražiti odlazak u mirovinu.

Obzirom na sve jasno vidljive greške i nelogičnosti koje donosi novi zakon, pozivamo nadležne da policijski službenici budu izuzeti od primjene novog zakona o plaćama po kriteriju izuzetka kako što je to opisano u čl. 2., te da za policijske službenike, djelatne vojne osobe, službene osobe u sigurnosno – obavještajnom sustavu te ovlaštene osobe Ministarstva pravosuđa donese poseban propis o plaćama prema uzoru na zakonsko rješenje iz Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (NN 128/99, 16/01, 22/02, 41/08, 97/12, 118/12), obzirom da su te službe međusobno srodne i bitno različite od ostatka državne uprave.

S izrazima poštovanja,

za Sindikat kriminalističke policije

Tomislav Štambuk, predsjednik

SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

O TOME OBAVIJEST:
-MUP RH, Uprava za ljudske potencijale, n/p pomoćnika ministra, g. Željka Prše;
-MUP, Ravnateljstvo policije, n/r Glavnog ravnatelja policije, Nikole Miline;
-MUP RH, Ravnateljstvo policije, Ured glavnog ravnatelja policije, n/p načelnice Adrijane Bago;
-MUP RH, Uprava kriminalističke policije, n/p načelnika , g. Antonia Gerovca;
MUP REPUBLIKE HRVATSKE ✓ Članstvu SKP-a ✓ Kabinetu ministra ✓ Upravama u sjedištu ✓ Ravnateljstvu policije ✓ Policijskim upravama ✓ Policijskim postajama